

BRUSSELS
SOUTH
CHARLEROI
AIRPORT S.A.

RAPPORT DUURZAME ONTWIKKELING 2021

BRUSSELS SOUTH CHARLEROI AIRPORT N.V.

1. Inleiding

Tegenwoordig komt het begrip duurzame ontwikkeling overal en in elk gesprek aan bod. De klimaatverandering, opwarming van de aarde, menselijke gezondheid, economische groei, gelijke behandeling van werknemers en de toekomst op korte, middellange en lange termijn van bedrijven en landen overal ter wereld zijn immers stuk voor stuk uitgegroeid tot centrale thema's in de mondiale ontwikkeling en het globaal beheer van onze activiteiten en effecten.

De luchtvaartsector is zich ten volle bewust van zijn impact op het milieu, aangezien deze sector verantwoordelijk is voor 2 tot 3% van de massa aan CO₂ die elk jaar wereldwijd in de atmosfeer wordt uitgestoten¹. Naar schatting zal dit effect van jaar tot jaar groter en groter worden, vooral naarmate de demografische curve verder toeneemt². De luchtvaartsector heeft zich ertoe verbonden haar milieueffect te verminderen en tegen 2050 volledig koolstofneutraal te zijn³.

Met het oog op volledige transparantie heeft BSCA besloten om vanaf 2021 bij zijn beheersverslag een document te voegen waarin de grote lijnen, acties en KPI's van het bedrijf met betrekking tot Duurzame Ontwikkeling, zoals gedefinieerd door de Verenigde Naties, worden uiteengezet. Het doel en de hoofddoelstelling van dit verslag is te zorgen voor een homogene, transparante en regelmatige communicatie van de acties ten gunste van Duurzame Ontwikkeling die door BSCA en zijn partners worden ontwikkeld. Dit verzoek past in het streven van BSCA naar transparantie ten aanzien van zijn maatschappelijke solidariteit (die verder gaat dan maatschappelijke verantwoordelijkheid).

2. Bedrijf (geschiedenis - organigram - waarden)

De geschiedenis van de luchthaven van Charleroi begint in 1919 in Gosselies, bij de inhuulding van de eerste Belgische vliegschool door Koning Albert I.

Een jaar later begon SEGA (Société Générale d'Aéronautique) met het onderhoud en de herstellingen van vliegtuigen van de lokale vliegclub.

Vervolgens vestigde Avions Fairey S.A. een van haar dochterondernemingen in België.

Gosselies bleek de ideale plaats vanwege de nabijheid van Charleroi en de beschikbaarheid van gekwalificeerde arbeidskrachten. Dankzij deze maatschappij groeide ons vliegveld uit tot het centrum van de Belgische luchtvaartindustrie. Het was deze maatschappij die van de luchthaven het centrum van de Belgische luchtvaartindustrie

Na de tweede wereldoorlog werd de 'Mont des Bergers' (het hoogste punt van de streek van Gosselies) ingedeeld bij de openbare luchthavens en zorgt de Regie der Luchtwegen (RLW) voor de exploitatie.

In 1978 werd de Société Nationale de Construction Aéronautique (SONACA) opgericht om de activiteiten van Fairey over te nemen.

Op 9 juli 1991 tenslotte, zag Brussels South Charleroi Airport (BSCA) het licht. De oprichting van deze naamloze vennootschap past in het kader van de effectieve overdracht van de bevoegdheden voor het beheer en de exploitatie van de regionale luchthavens van de staat aan de gewesten. Deze overdracht zou uiteindelijk plaatsvinden op 1 januari 1992.

¹ Bron: Air Transport Action Group – September 2020 : <https://www.atag.org/component/factfigures/?Itemid=>

² Bron: Destination 2050 – A route to net zero European aviation. <https://www.destination2050.eu/>

³ Bron: Toulouse Declaration. <https://www.aci-europe.org/toulouse-declaration>

Naar aanleiding van deze overdracht besliste het Waals Gewest beslist om het beheer van zijn twee voornaamste luchthavens (Charleroi en Luik) over te laten aan privémaatschappijen die onderworpen zijn aan de gecoördineerde wetten voor handelsvennootschappen.

In deze periode was de holding Sambrinvest meerderheidsaandeelhouder.

In de daaropvolgende jaren werden een aantal beheersprocedures ingevoerd die in 1995-1996 zijn ingegaan.

Vanaf dat moment is de groei van de luchthaven niet meer te stuiten.

Op 1 mei 1997 startte Ryanair met een eerste verbinding tussen Brussels South Charleroi Airport en Dublin.

Vanaf 26 april 2001 werd BSCA de eerste Ryanair-hub op het Europese vasteland.

Andere luchtvaartmaatschappijen volgden het voorbeeld van Ryanair en zorgden voor een diversificatie van het aanbod. Jet4you lanceerde in 2006 een rechtstreekse verbinding met Casablanca. In 2007 kwam de luchtvaartmaatschappij Private Wings naar BSCA met de vluchten naar Ingolstadt.

In de loop der jaren nam het aantal passagiers gestaag toe, waardoor de reputatie van de luchthaven sterker werd.

In 2005 werd gestart met de bouw van een nieuwe terminal, aangezien de bestaande terminal de toestroom van passagiers niet langer aankon. De tweede terminal wordt op 28 januari 2008 ingehuldigd door de toenmalige Prins Filip.

In 2009 werd de ILS CAT III geïnstalleerd. Dit '*Instrument Landing System*' laat toe om ook bij geringe zichtbaarheid te kunnen landen en op te stijgen

In datzelfde jaar kwamen de luchtvaartmaatschappijen Jetairfly (dat later TUI Fly Belgium werd) en Air Arabia Maroc naar BSCA. Hierdoor verdubbelde het aantal bestemmingen vanaf het tarmac van BSCA.

Ook Belgian Airport, een nieuwe privéaandeelhouder, trad in 2009 toe tot het ecosysteem van BSCA.

Op 30 maart 2014 kwam Pegasus Airlines naar BSCA. Deze luchtvaartmaatschappij vloog niet alleen op Istanbul Sabiha Gökçen maar ook op tal van andere steden. Met Pegasus werd de luchthaven ook een verbindingsluchthaven voor point-to-hub verbindingen en kunnen passagiers voortaan vliegen naar verre bestemmingen in Zuid-Azië.

BSCA begon een nieuw hoofdstuk in zijn ontwikkeling.

In de daaropvolgende jaren bleef Brussels South Charleroi Airport uitbreiden en diversifiëren door zijn terminal ook open te stellen voor meer traditionele luchtvaartmaatschappijen.

In 2017 vinden ook de vliegtuigen van luchtvaartmaatschappijen Air Corsica en Belavia hun weg naar het tarmac van BSCA.

Omdat het aantal passagiers in de loop der jaren bleef toegenomen, werd in december 2016 een tweede terminal geopend.

Op 31 januari 2018 kondigde Brussels South Charleroi Airport officieel aan zijn deuren naar de wereld

open te zetten met geregelde langeafstandsvluchten dankzij de komst van de nieuwe luchtvaartmaatschappij, Air Belgium, en haar plannen voor geregelde vluchten naar Hongkong. Dit was de start voor langeafstandsvluchten op het tarmac van BSCA.

In april 2019 werd BSCA een hub en vanaf dat moment konden zijn passagiers transitvluchten boeken met Ryanair. Passagiers kunnen voortaan aankomen en weer vertrekken vanuit Charleroi terwijl ze in een nieuwe transitzone blijven, die speciaal hiervoor werd ontworpen. Dankzij dit nieuwe circuit voor de passagiers met correspondentie wordt hun ervaring veel eenvoudiger en dit biedt ook nieuwe opportuniteiten om binnen Europa te vliegen via BSCA.

In dit verband kunnen passagiers kiezen voor het '*self connecting*' aanbod, dat wordt aangeboden door verschillende websites waaronder Kiwi.com, een partner van BSCA. Op deze websites kunnen passagiers de goedkoopste manier vinden om hun bestemming te bereiken met een of meer opeenvolgende vluchten.

De verlenging van de start- en landingsbaan van 2.500 m tot 3.200 m, die in oktober 2021 werd ingehuldigd, maakt eveneens integraal deel uit van de groeistrategie van BSCA voor de verdere ontwikkeling van zijn activiteiten. Door de verlenging van de start- en landingsbaan kunnen vliegtuigen de volledige lengte van de baan gebruiken, waardoor de motoren minder worden belast om de snelheid te halen die nodig is om op te stijgen, wat resulteert in een lager brandstofverbruik en dus een kleinere koolstofvoetafdruk.

Organigram:

Het algemeen organigram geeft een overzicht van de bestaande afdelingen van de luchthaven van Charleroi. De afdeling Techniek en Operations is de grootste afdeling wat het aantal werknemers betreft. Deze afdeling is de spil van de luchthavenactiviteiten, met inbegrip van de Afdeling Handling passagiers/routes, Fuel, Brand, PBM, Business Aviation en Cargo. Dit organigram toont de verschillende hiërarchische niveaus in BSCA. De andere afdelingen zijn ondersteunende diensten voor de dagelijkse activiteiten.

Waarden:

De waarden die BSCA wilt uitdragen, zijn als volgt:

- 1) **Vertrouwen** in de interne en externe betrekkingen van iedereen die bij de ontwikkeling van BSCA betrokken is
- 2) De **bevoegdheid** van elke speler in zijn relatie met het bedrijf
- 3) Draagvlak creëren door middel van **loyaliteit** van elk personeelslid voor de missie, visie en waarden van BSCA
- 4) **Teamgeest** op elk niveau en op elk moment
- 5) **Klant- en partnergerichtheid** bij alle initiatieven en acties
- 6) **Respect** voor het **milieu**, de **veiligheid** en **beveiliging**
- 7) Totale **integriteit**

BRUSSELS
SOUTH
CHARLEROI
AIRPORT S.A.

3. Duurzame ontwikkeling en de Verenigde Naties

3.1 Inleiding

BSCA spant zich al vele jaren in voor het milieu, onder meer door:

- De vermindering van de geluidsimpact van de luchthavenactiviteiten voor de omwonenden, in nauwe samenwerking met SOWAER, en transparante, realtime communicatie over vliegtuigtrajecten en geluidsniveaus;
- De invoering van maatregelen om het geluid aan de bron te beperken (avondklok van 23.00 tot 06.30 uur, verbod op de luidruchtigste vliegtuigen, beperking van de geluidsniveaus);
- Installatie van sensoren om de luchtkwaliteit te meten;
- De totstandbrenging van een efficiënt netwerk voor de opvang en de zuivering van regenwater en afvalwater, met inbegrip van een efficiënte waterzuiveringsinstallatie voor afvalwater;
- Het gebruik van elektrische voertuigen;
- Enz.

Raadpleeg onze website voor meer informatie via de link <https://www.brussels-charleroi-airport.com/nl/milieu>

Sinds november 2020 heeft BSCA zich ertoe verbonden haar activiteiten te 'vergroenen'. Tussen november 2020 en vandaag zijn namelijk verschillende certificeringsprocessen opgestart, die een reeks maatregelen en acties omvatten.

3.2 Airport Carbon Accreditation

Als eerste stap heeft BSCA zich ingeschreven voor het programma 'Airport Carbon Accreditation', dat haar in maart 2022 niveau 2 'Reduction' zal toekennen. Deze accreditatie vereist de openbare formulering van een milieubeleid, de berekening van de koolstofvoetafdruk van de activiteiten die onder de scopes 1 en 2 van het GHG-protocol vallen (bekend als 'directe emissies') en het bewijs van de vermindering daarvan over een voortschrijdend gemiddelde van 3 jaar voorafgaand aan het jaar van certificatie, alsmede het voorstel en de uitvoering van een plan om deze emissies over meerdere horizonten (korte, middellange en lange termijn) te verminderen. In overeenstemming met onze doelstelling op de langere termijn, heeft BSCA zich tegenover de Europese Commissie formeel geëngageerd om tegen 2050 Net Zero CO₂ te zijn. Daartoe werkt BSCA in twee fasen:

1. Neutraliteit van de directe uitstoot (Scopes 1 & 2) tegen 2035
2. Neutraliteit van alle activiteiten (Scopes 1, 2 & 3) tegen 2050

Scope 3 van het GHG-protocol zal daarom worden aangepakt bij de implementatie van de Airport Carbon Accreditation Niveau 3, waarbij dit keer alle activiteiten rond de luchthaven in aanmerking worden genomen, zoals luchtvaartmaatschappijen, leveranciers, passagiers, afvalverwerking, enz.

3.3 ISO 14001

In november 2021 besloot Brussels South Charleroi Airport een milieumanagementsysteem (EMS) op te zetten om begin 2023 de ISO 14001:2015-certificering te kunnen aanvragen. Hieruit blijkt eens te meer hoe serieus BSCA het huidige klimaatdenken neemt en hoezeer de luchthaven wilt bijdragen tot de vermindering van de CO₂-uitstoot, maar ook van 'niet-CO₂'-gassen of gassen die in 'CO₂-equivalenten' zijn omgezet.

3.4 VN

In de maand juli 2021 verbinden alle actoren van BSCA zich tot een certificering die gekoppeld is aan de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) die door de Verenigde Naties zijn gedefinieerd en gepromoot. Dankzij dit engagement behoort BSCA tot de allereerste Waalse bedrijven die voor de certificering in aanmerking komen. We hebben besloten aan dit programma deel te nemen omdat dit, in tegenstelling tot andere certificeringen, rekening houdt met alle SDG's, met inbegrip van menselijke (welzijn op het werk, armoede, gelijkheid, enz.) en maatschappelijke (partnerschappen, rechtvaardigheid, groei, duurzame steden, enz.) begrippen, naast de 'klassieke' milieuoverwegingen. Wij spreken niet langer van 'milieubeheer', maar van 'beheer van Duurzame Ontwikkeling' van de luchthaven of van maatschappelijke solidariteit. Deze certificering, die 3 jaar duurt, vereist de vaststelling en uitvoering van een reeks jaarlijkse acties gericht op 'Duurzame Ontwikkeling' (SD) om de score van het bedrijf, die tijdens een voorafgaande audit werd vastgesteld, te verbeteren. In het eerste en tweede jaar van de certificering ontvangt het aanvragende bedrijf een certificaat van duurzaam ondernemerschap van de Kamer van Koophandel en Industrie, die verantwoordelijk is voor het versturen van deze certificering en het verlenen van steun aan het betrokken bedrijf. In het derde jaar wordt door de Verenigde Naties via UNITAR formeel een certificaat uitgereikt aan het bedrijf dat zijn doelstellingen heeft bereikt.

4. De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN

Aangezien de UNITAR-certificering rekening houdt met het grootste aantal parameters in verband met de Duurzame Ontwikkeling van het bedrijf, hebben we ervoor gekozen dit verslag te organiseren volgens de 17 SDG's die door de Verenigde Naties zijn gedefinieerd en die in drie hoofdcategoryën zijn onderverdeeld:

- a. Mens / maatschappij;
- b. Milieu;
- c. Economie.

a. Mens / maatschappij

SDG's 1 & 16 - Beëindiging armoede en vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

Sinds september 2021 ontwikkelen wij een specifieke communicatiestrategie over onze vorderingen op het gebied van Duurzame Ontwikkeling. Daarom hebben wij op onze website een rubriek 'Milieu' ingericht (<https://www.brussels-charleroi-airport.com/nl/milieu>), waar u het volledige en ambitieuze beleid van BSCA kunt vinden met een overzicht van al zijn doelstellingen inzake emissiereductie en energiebesparing (<https://www.brussels-charleroi-airport.com/nl/bzca-milieubeleid>).

Bovendien was 2021 voor BSCA opnieuw een jaar van solidariteit. Zo werd op 24 en 25 juli in de Executive Aviation Terminal een solidariteitsactie georganiseerd ten gunste van de mensen die het slachtoffer werden van de overstromingen die ons land zwaar hebben getroffen. Het doel van deze actie was levensmiddelen, kleding, hygiënische producten, babyproducten, schoonmaakmiddelen, enz. in te zamelen om deze onder de slachtoffers te verdelen. In totaal zamelden we 3 opleggers aan materiaal in. Alle donaties werden naar de slachtoffers van de ramp gebracht.

Uiteindelijk zal 2022 het jaar worden van het milieu met de invoering van een Milieubeheersysteem (d.w.z. EMS) in overeenstemming met de vereisten van de internationale norm ISO 14001. Deze norm en dit EMS zullen nuttig zijn om het beheersproces voor duurzame ontwikkeling van BSCA te

verbeteren. Bovendien zullen er de concepten van duurzame ontwikkeling aan worden toegevoegd waarmee in de norm geen rekening is gehouden.

SDG 2 - Geen honger

Al bijna 15 jaar zet BSCA zich in voor de meest behoeftigen. Alle ongebruikte voedingsmiddelen die tijdens de sorteer- en check-inactiviteiten worden ingezameld, worden immers ook gedoneerd aan de vereniging 'Faim et Froid', die kinderen en gezinnen in moeilijkheden uit de regio rond Charleroi helpt.

SDG 3 - Goede gezondheid en welzijn

Elk jaar worden een of meer psychosociale risicoanalyses uitgevoerd om het welzijn van de werknemers van BSCA op het werk te waarborgen. Bovendien blijft BSCA waakzaam met betrekking tot het vastgesteld ziekteverzuim hoewel dit relatief laag blijft (ongeveer 3%). BSCA biedt zijn werknemers ook elk jaar de mogelijkheid om zich te laten vaccineren met het griepvaccin.

Naar aanleiding van de gezondheids crisis in Covid-19 is een reeks beschermende maatregelen ingevoerd voor het personeel dat in direct contact staat met de passagiers, zoals de verstrekking van mondklappers/handschoenen/hydroalcoholische gels/doekjes/gezichtsmaskers en de plaatsing van schermen van plexiglas op de balies.

Op het niveau van de precheck was het Rode Kruis verantwoordelijk voor het uitdelen van mondklappers aan de ingang van de terminal.

In de terminals werden de contactoppervlakken vaker gereinigd en werden op zoveel mogelijk plaatsen vloermarkeringen aangebracht. Daarnaast werden er dispensers voor hydroalcoholische gel geïnstalleerd.

Er zijn maatregelen getroffen om de lichamelijke gezondheid van onze werknemers te bevorderen en er werden bewustmakingsbrochures opgesteld, met name voor mensen die in ploegendienst werken. Bovendien is er nog steeds de mogelijkheid om te sporten tijdens de pauzes. Tot slot is het gebruik van producten die niet schadelijk zijn voor de gezondheid (met ecolabel) gemeengoed geworden en is het een selectiecriteria bij de keuze van het te bestellen en gebruiken product. Als een product dat gevaarlijk is voor de gezondheid de enige optie is, wordt systematisch een veiligheidsopleiding gegeven aan het personeel dat met deze producten werkt.

Tot slot is de frequentie van arbeidsongevallen bij BSCA bijzonder laag: slechts 24 arbeidsongevallen in 2021, wat neerkomt op een frequentie-index van 39,01. Ter vergelijking: in sectoren die vergelijkbaar zijn met die van BSCA, in België, bedroeg dit percentage gemiddeld 36. Dit is te danken aan de talrijke veiligheidsmaatregelen die BSCA heeft getroffen om zijn arbeiders en bedienden te beschermen.

SDG 4 - Kwaliteitsonderwijs (opleidingen)

Vanuit educatief oogpunt worden al onze werknemers aangemoedigd om zich zowel horizontaal als verticaal binnen de onderneming te ontwikkelen via ons intern promotiebeleid en de jobrotatie. In 2020 werden in totaal 311 opleidingsuren in 'soft skills' gegeven aan de personeelsleden van BSCA, tegenover 260 opleidingsuren tussen 1 januari en 31 oktober 2021.

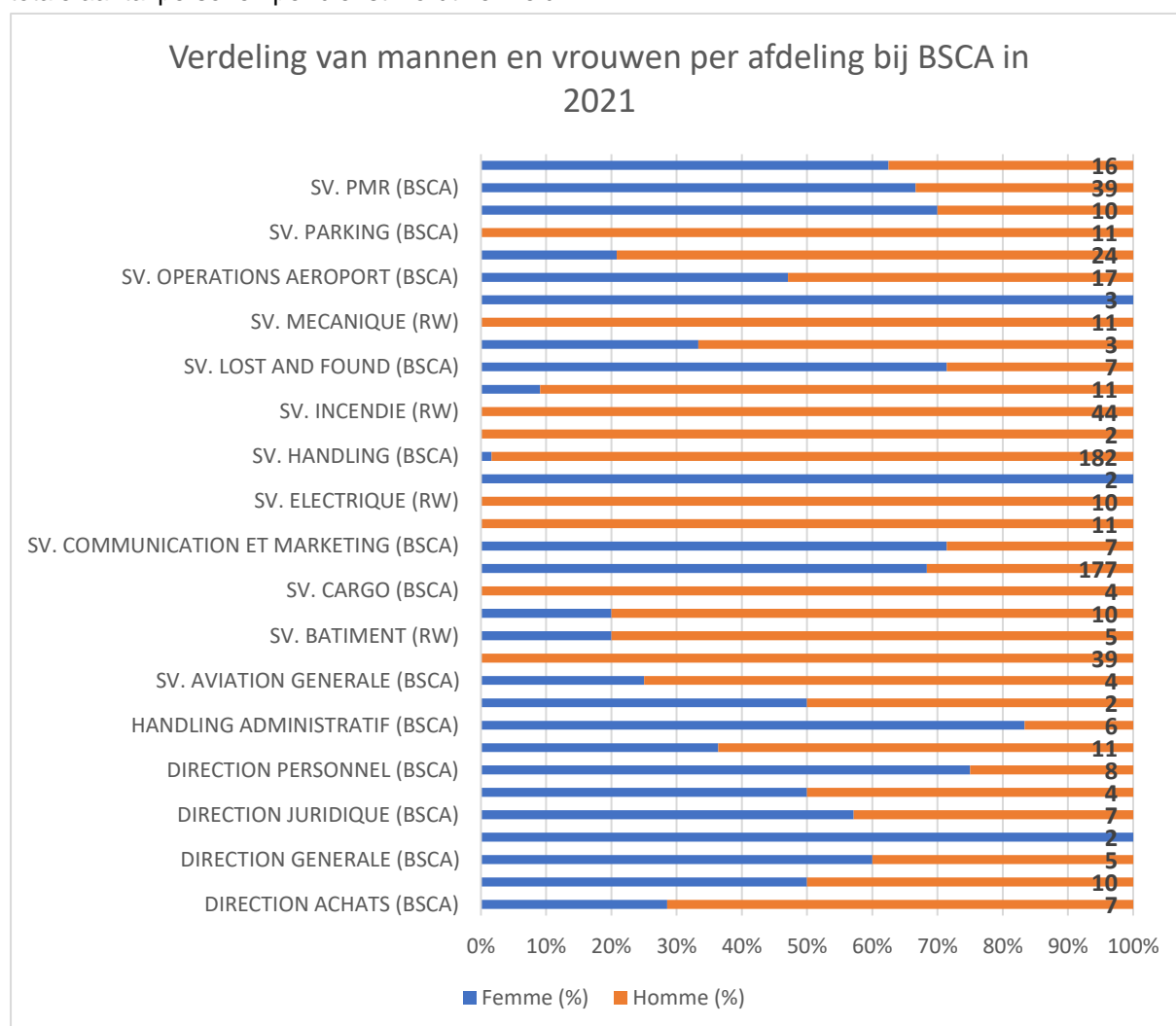
Bovendien worden elk jaar tientallen ernstige stages en leercontracten met beroepsmogelijkheden aangeboden (bijv. mechanische opleiding). Ter indicatie: in 2020 waren er in totaal 55 stagiairs van zowel scholen als het WAN-opleidingscentrum, tegenover slechts 17 stagiairs van januari tot oktober 2021. Bovendien werden talrijke partnerschappen met scholen en opleidingsinstituten aangegaan (de

School voor Toerisme, ONE, enz.). Drie luchtvaartsscholen bezetten een deel van het terrein van onze luchthaven (Air Academy New CAG, Belgian Flight School, Brussels Aviation School).

De luchthaven van Charleroi is - ondanks zijn ontwikkeling - de enige Belgische internationale luchthaven die de opleiding van lijnpiloten in zulke mate ondersteunt.

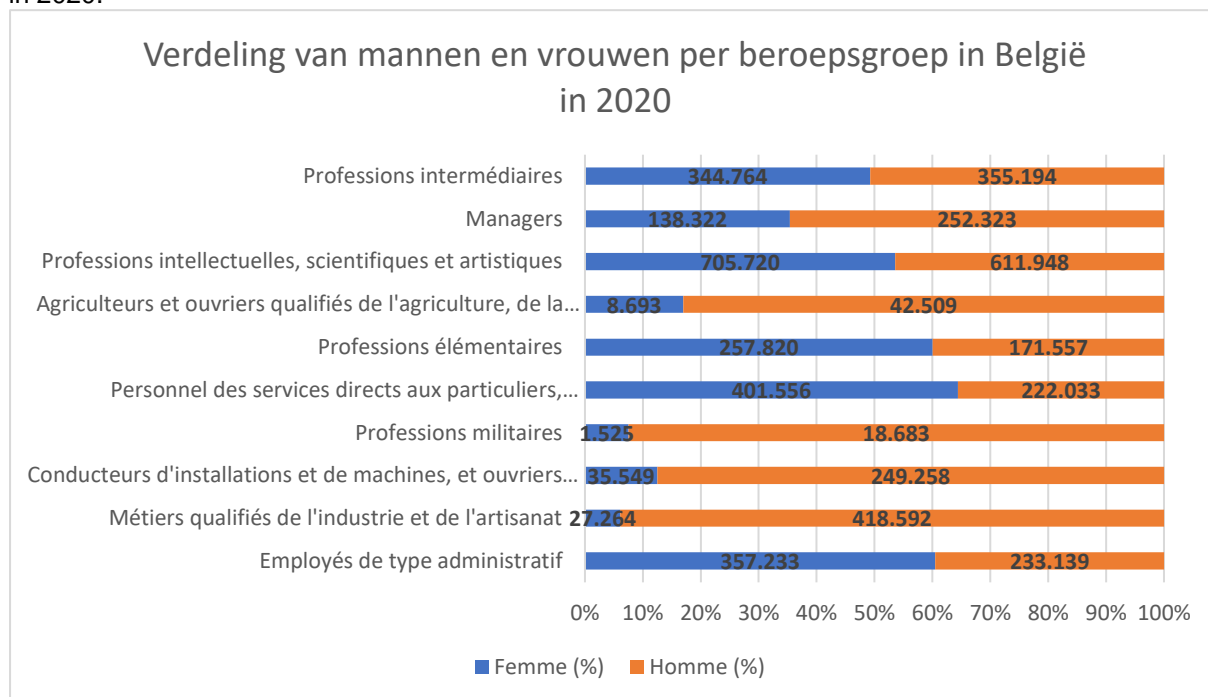
SDG 5 - Gendergelijkheid

Binnen BSCA is het bekend dat mannen, vrouwen en LGBTI gelijke kansen krijgen binnen de organisatie, zonder enig vooroordeel. Op 31 december 2021 bestond 66,95% van ons personeel uit mannen en 33,05% uit vrouwen⁴. Jaar na jaar komt BSCA steeds dichterbij de beoogde verhouding van 50-50 tussen het aantal aangeworven mannen en vrouwen. Voorts dringen wij, door middel van een egalitair beleid, aan op een evenwicht tussen beroeps- en privéleven voor zowel mannen als vrouwen, rekening houdend met hun respectievelijke gezinsverplichtingen. Hieronder volgt een grafiek met het percentage mannen en vrouwen dat in elke afdeling van BSCA vertegenwoordigd is. Ook het totale aantal personen per dienst wordt vermeld.

⁴ Tegenover 67,76% mannen en 32,24% vrouwen in 2020 en 69,59% mannen en 30,41% vrouwen in 2019

Ter vergelijking volgen hieronder de waarden van de verdeling naar geslacht per beroepsgroep in België in 2020.

SDG 10 - Ongelijkheid verminderen

Binnen BSCA zijn 34 verschillende nationaliteiten vertegenwoordigd onder het personeel, zonder dat er enige aandacht wordt besteed aan inclusiviteit onder de personeelsvertegenwoordigers.

BSCA eerbiedigt ook het recht om op vreedzame wijze zijn godsdienst te belijden op het werk en dringt bij zijn handelaars en leveranciers aan op de eerbiediging van de mensenrechten via systematische clausules bij het opstellen van zijn bestekken. Naast de verantwoordelijkheid voor het milieu hebben deze clausules betrekking op de bestrijding van slavernij, kinderarbeid, enz.).

b. Milieu

SDG's 6 & 14 - Schoon water, sanitair en leven in het water

In het kader van de rationalisering van ons drinkwaterverbruik, leiden wij een deel van het dakwater om naar een regenwatertank voor onze sanitaire voorzieningen. Alle daken van de nieuwe gebouwen die momenteel in aanbouw zijn of in de toekomst zullen worden gebouwd, zullen hetzelfde doel hebben om ons verbruik van drinkwater uit het net zoveel mogelijk te beperken. Daartoe volgen wij ons verbruik in verhouding tot het aantal passagiers, waarbij BSCA als controle-indicator wordt gebruikt.

Een van de grootste aandachtspunten voor de meeste Europese luchthavens, met uitzondering van vliegtuigen, is de behandeling van glycolhoudend afvloeiend water tijdens de winterperiode. Daartoe is een studie aan de gang met het oog op de invoering van een nieuwe saneringsprocedure waardoor de glycol in het water 8 tot 9 maal sneller kan worden afgebroken. Deze nieuwe methode zal ook leiden tot een afname van het energieverbruik voor de goede werking met ongeveer 30% en de hoeveelheid slib

die als afval wordt behandeld.

MDG 7 - Betaalbare en duurzame energie

BSCA gebruikt al vele jaren 100% groene elektriciteit. Om te beginnen met de loskoppeling van het elektriciteitsnet heeft BSCA in 2019 bijna 1.560 zonnepanelen geïnstalleerd en in gebruik genomen op het dak van terminal T2. Dit vertegenwoordigt een jaarlijkse productie van ongeveer 440 MWh, of 4% van het jaarlijkse verbruik van de luchthaven, en een vermindering van de CO₂-uitstoot met ongeveer 90 ton per jaar. Bovendien worden alle armaturen van BSCA geleidelijk vervangen door LED-armaturen, wat een vermindering met 70% van het energieverbruik en ongeveer 50 ton minder CO₂-uitstoot per jaar betekent.

Er staan momenteel nieuwe projecten voor zonnepanelen op de planning, waardoor het aandeel van de luchthaven in zelf verbruikte energie geleidelijk zal toenemen.

Zoals het gezegd wordt: "Verdeel en heers". Om dit te bereiken is BSCA niet van plan het bij de installatie van zonnepanelen te laten. Overeenkomstig dit beginsel worden momenteel tal van andere energieprojecten bestudeerd, zoals:

- De plaatsing van een tri-generatie installatie binnen de terminals;
- Het gebruik van waterstoftechnologie voor de opslag van energie en de aandrijving van alle soorten motorvoertuigen op waterstof, zowel binnen als buiten het luchthaventerrein;
- De verbetering van de isolatie van gebouwen door middel van uiteenlopende maatregelen;
- Enz.

Het volledige energieverbruik wordt voortdurend gecontroleerd aan de hand van relevante prestatie-indicatoren (kWh/m², m³Gas/m², Liters stookolie/passagier, enz.).

SDG 9 - Industrie, innovatie en infrastructuur

Momenteel streeft BSCA ernaar al zijn koeleenheden en ketels te vervangen door efficiëntere eenheden die koelvloeistoffen gebruiken die minder schadelijk zijn voor het milieu. Rekening houdend met de aanpassingen die reeds aan de ketels en koelinstallaties zijn uitgevoerd, is reeds een besparing van ongeveer 25% van de voor hun werking vereiste energie bereikt.

Er zijn plannen om de Zuidterminal te renoveren om er de kantoren voor het administratief personeel te vestigen, wat de vernieuwing van de ramen, het dak, de vervanging van de boilers, enz. zal implementeren.

Als onderdeel van de verlenging van de start- en landingsbaan werd ongeveer 180.000 m³ grond afgegraven en direct ter plaatse gesaneerd. Hierdoor hoefde niet te veel grond te worden afgevoerd, werd de koolstofvoetafdruk van de werkzaamheden beperkt en werd de bodemkwaliteit van het terrein verbeterd.

SDG 12 - Verantwoorde consumptie en productie

Sinds maart 2021 is BSCA begonnen met het sorteren van huishoudelijk afval in zijn infrastructuur. Voor het zogenaamde 'gevaarlijke' afval is er echter niets veranderd. Dit werd altijd al gesorteerd volgens de geldende normen, in tegenstelling tot het huishoudelijk afval. Bijgevolg heeft BSCA actie genomen in verschillende fasen:

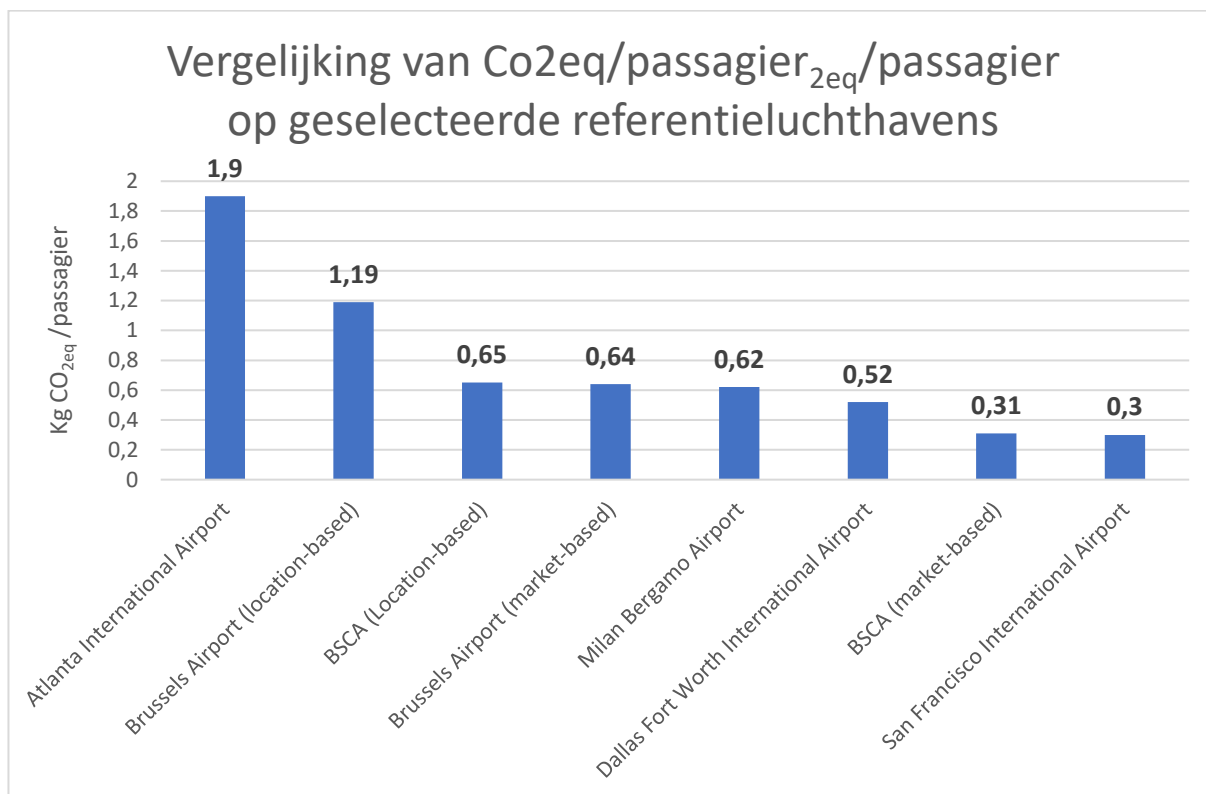
- Opstelling van een charter in samenspraak met de concessiehouders in de terminal van de luchthaven voor de correcte sortering van hun afval, maar ook voor de afschaffing van plastic voor eenmalig gebruik vanaf januari 2021;
- Installatie van sorteereilanden (Restafval - PMD - Papier/Karton) in de privékantoren sinds maart 2021;
- Bewustmaking van de luchtvaartmaatschappijen over het sorteren van hun afval en de verwerking ervan, en de bijbehorende kosten in september 2021;
- Installatie van sorteereilanden (Restafval - PMD) voor de passagiers en anticipatie op de verplichting om organisch materiaal te sorteren vanaf november 2021.

Bovendien integreert BSCA sinds november 2020 systematisch criteria inzake Duurzame Ontwikkeling in al zijn bestekken en in zijn aankoopprocedure.

Tot slot werd een communicatieprogramma ontwikkeld dat zich strikt toelegt op de SDG's. Dit communicatieprogramma wordt maandelijks herzien om onze leveranciers en partners, maar ook onze passagiers, te informeren over de maatregelen en acties die BSCA neemt op het gebied van Duurzame Ontwikkeling.

SDG 13 -Klimaatactie

Na de berekening van zijn koolstofvoetafdruk (+/- 2.000 ton CO₂/jaar), waarbij alleen Scopes 1 & 2 van het GHG-protocol in aanmerking zijn genomen, werd binnen BSCA een reductieplan en een Carbon Management Plan voor 2024 opgesteld. Bij de berekening van de CO₂-uitstoot zijn de in 2019 gerealiseerde emissies als referentiejaar genomen voor de monitoring van de geïmplementeerde maatregelen. Dit Carbon Management Plan is door alle organen van BSCA gevalideerd. Bij wijze van voorbeeld volgt hieronder een grafiek met de emissies van CO₂-equivalenten per passagier van enkele referentieluchthavens, waaruit blijkt dat BSCA zich in een zeer goede positie bevindt. Deze emissies hebben alleen betrekking op de scopes 1 & 2 van het GHG Protocol, waarin emissies met betrekking tot vliegtuigen, leveranciers, enz. bij de berekening buiten beschouwing worden gelaten. Ook kan worden opgemerkt dat in sommige gevallen sprake is van *Market* of *Location-based*. *Location-based* is een berekening waarbij rekening wordt gehouden met de aangekochte energie, waarbij de CO₂-uitstoot van die energie in aanmerking wordt genomen zonder rekening te houden met de voorwaarden van het leveringscontract. In het geval van *Market-based*-berekening wordt rekening gehouden met de voorwaarden van het energieleveringscontract. Aangezien het energiecontract van BSCA onder 'groene energie' valt, worden de emissies in verband met het elektriciteitsverbruik tot 0 gereduceerd, waardoor de totale emissies van BSCA voor de scopes 1 & 2 aanzienlijk worden verminderd. Indien de berekeningsmethode niet wordt vermeld, betekent dit dat de berekening is gemaakt volgens de *market-based* methode.

Bovendien werd een protocol voor het beheer van milieuklachten opgesteld en gevalideerd met de Société Wallonne des Aéroports (SOWAER). Bijgevolg worden alle klachten in verband met de onderdelen "lucht" en "lawaai" van ons milieubeleid door SOWAER behandeld, terwijl BSCA verantwoordelijk is voor de andere onderdelen, namelijk "land" en "water".

Bovendien heeft SOWAER, in het kader van het beheer van de geluidshinder voor de omwonenden, tot nu toe 213 gebouwen verworven en nog eens 3.653 gebouwen rond de luchthaven van Charleroi geluidsdicht gemaakt, wat een verbetering betekent van de levenskwaliteit en de geluidsomgeving van ongeveer 3.900 gezinnen.

Tenslotte wordt via een CEM-comité (*Collaborative Environment Management*) permanent overleg gepleegd tussen BSCA, de luchtvaartmaatschappijen, SOWAER en Skeyes met het oog op de systematisering en de invoering van nieuwe vluchtprocedures (vooral voor het landen) die een aanzienlijke brandstofbesparing en een vermindering van de geluidsoverlast van de vliegtuigen die van de luchthaven gebruik maken, mogelijk maken. Bovendien worden door de recente verlenging van de start- en landingsbaan van BSCA de motoren van de meest frequente vliegtuigen bij het opstijgen minder zwaar belast, waardoor tijdens het opstijgen minder brandstof wordt verbruikt en de directe burens van BSCA minder geluidsoverlast ondervinden. Tegelijkertijd zetten steeds meer luchtvaartmaatschappijen zich in om hun CO₂-uitstoot en hun totale milieu-impact te verminderen. Ryanair, Wizzair en Pegasus Airlines hebben zich er bijvoorbeeld formeel toe verbonden hun CO₂-uitstoot binnen verschillende termijnen te verminderen. Ryanair heeft zich ertoe verbonden zijn CO₂-uitstoot per passagier met 10% te verminderen en tegen 2050 volledig koolstofneutraal te zijn. Wizzair heeft zich ten doel gesteld de CO₂-uitstoot per passagier tegen 2030 met 25% te verminderen. Tot slot heeft Pegasus Airlines zich er ook toe verbonden zijn uitstoot per passagier tegen 2030 met 20% te verminderen en tegen 2050 koolstofneutraal te worden.

SDG 15 - Leven op het land

BSCA is ook bezorgd over verbeteringen op dit gebied en heeft het initiatief genomen om nauw samen te werken met verschillende Waalse universiteiten. Er werd immers ter plaatse reeds een doctoraalscriptie uitgevoerd door Julien Denis-Tricart, in samenwerking met Umon, over het thema: *'Aanwezigheid van luchthavens en territoriale dynamiek: de economische voetafdruk van de luchthaven van Charleroi'*. Ook dit jaar werden verschillende academische instellingen benaderd om de milieupact van de luchtvaart te bestuderen en de biodiversiteit en de specifieke fauna van een luchthaventerrein te beoordelen en te beschrijven aan de hand van een nieuwe doctoraalscriptie en een proefschrift.

Bovendien heeft BSCA onlangs een terminal voor vrijwillige compensaties besteld. Via deze terminal wordt passagiers die de milieueffecten van hun vlucht willen verminderen, de mogelijkheid geboden een financiële bijdrage te leveren aan lokale projecten voor CO₂-compensatie ten gunste van duurzame landbouwpraktijken.

c. Economie

SDG 8 - Waardig werk en economische groei

Het afgelopen jaar heeft BSCA brainstormingworkshops opgezet, evenals een aantal opleidingen die gericht waren op *'soft skills'*, zoals stress- en energiebeheer, leiderschap, teambeheer, enz.

Alle risicoposities zijn duidelijk geïdentificeerd en de risico's worden aangepakt en beschreven aan de hand van veiligheidsinformatiebladen voor alle personeelsleden die deze posities bekleden.

Alle functies bij BSCA hebben een duidelijk omschreven salarisschaal en BSCA is volledig transparant over hoge salarissen.

Na de gezondheids crisis met betrekking tot Covid-19 werd het personeel van BSCA gevraagd een bijdrage te leveren aan de collectieve inspanning om het strategisch plan van BSCA en het sociaal akkoord dat daarvan deel uitmaakt, ten uitvoer te leggen. Dit laatste houdt onder meer in dat alle werknemers van de onderneming, met inbegrip van de bestuurders en de leden van het management, een inspanning moeten leveren met betrekking tot hun loon.

SDG 11 - Duurzame steden en gemeenschappen

BSCA doneert al enkele jaren zijn gebruikte en nog functionerende pc's aan scholen die dergelijke IT-ondersteuning nodig hebben voor hun goede werking. Bovendien zijn er steeds meer plannen om duurzame, lokale en korte-afstandsleveringen van voedselgrondstoffen te ontwikkelen met bedrijven in de buurt van de luchthaven. Bovendien wordt, in het kader van de toenemende duurzaamheid van het bedrijf, de car policy van BSCA aangepast om de werknemers steeds meer aan te moedigen over te schakelen op een elektrische wagen.

Momenteel geeft BSCA, in overleg met SOWAER, uitvoering aan het concept van een "luchthavengemeenschap". Het doel van de ontwikkeling van dit concept is de inclusie, integratie en participatie van stakeholders buiten de luchthaven in een ecosysteem rond de luchthaven te cultiveren.

Tot slot werd, om ieders veiligheid te garanderen, een intern noodplan opgesteld dat in richtsnoeren werd omgezet. Het wordt 2 maal per jaar herzien en voorgelegd aan het CPBW om het volledige luchthavenplatform te implementeren, en dit in volledige overeenstemming.

SDG 17 - Partnerschappen voor het bereiken van de doelstellingen

Om te garanderen dat de doelstellingen die BSCA zich heeft gesteld, worden bereikt, worden talrijke partnerschappen op diverse gebieden overwogen. Naast de hierboven onder SDG 15 vermelde doctoraalscriptie, is BSCA namelijk bezig zijn onderzoeksbehoeften rond verschillende en gevarieerde thema's opnieuw te lanceren, waarbij zowel doctoraalstudenten als dissertatiestudenten van talrijke universiteiten (ULg, ULB, UCL, UNamur, UMons) betrokken zijn.

Aangezien de luchthavenwereld de medewerking nodig heeft van al haar belanghebbenden, met inbegrip van de luchtvaartmaatschappijen, heeft BSCA ook het initiatief genomen tot de oprichting van een Comité voor Milieubeheer in Samenwerkingsverband (of '*Collaborative Environmental Management*' of 'CEM'). Dit Comité verenigt een groot aantal belanghebbenden van de luchthaven (BSCA, SOWAER, Skeyes, EUROCONTROL, de luchtvaartmaatschappijen) met het doel hun samenwerking te formaliseren om de verschillende milieueffecten en -problemen die voortvloeien uit hun activiteiten zowel ter plaatse als in de omgeving, aan te pakken, te verminderen en/of op te lossen.

5. Matrix van de risico's

Details van het risico		
Mogelijke oorzaken	Beschrijving van het risico	Mogelijke gevolgen
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Organisatie en procedures:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ontoereikende maatregelen voor afvalpreventie, -recycling en -verwijdering - Afvalbeheer is niet geïntegreerd in de bedrijfscultuur - Ontoereikende of inadequate interne procedures om de milieueffecten op het vlak van lawaai, CO₂-uitstoot, afval, energieverbruik... te verminderen - Gebrek aan communicatie over milieueffecten • <u>Management en de menselijke factor:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Gebrek aan inzet van het management en de werknemers voor afvalbeheer en -vermindering en voor de beperking van de milieueffecten 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Beschrijving:</u> <ul style="list-style-type: none"> - De productie van CO₂, geluidsoverlast of enige andere vorm van vervuiling (lucht/water) in het luchthavengebied leidt tot reputatieschade en sancties. Bovendien kan het gebrek aan controle over afval en het energieverbruik het imago van de luchthaven schaden. • <u>Context:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Passagiers maken zich steeds meer zorgen over hun impact op het milieu in het algemeen en over de CO₂-uitstoot in het bijzonder, gezien de opwarming van de aarde die wereldwijd voelbaar is. Het ACI heeft een ACA-certificeringsprogramma opgezet voor luchthavens om tegen 2050 volledig koolstofneutraal te zijn. De DPR, voor Wallonië, voorziet dat de Waalse luchthavens tegen 2030 volledig koolstofneutraal zullen zijn (tegenover 2050 voor Vlaanderen). 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Strategisch:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Verlies van concurrentievermogen - Sancties • <u>Financieel:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Bijkomende kosten - Verlies van klanten - Verlies van activiteit • <u>Menselijk:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Falen in het aantrekken en behouden van belangrijke mensen en talenten - Verminderde betrokkenheid van de werknemers • <u>Imago:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Schade aan de reputatie - Verlies van geloofwaardigheid - Negatieve publiciteit • <u>Wettelijk:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Niet-naleving van de wettelijke milieuvorschriften kan leiden tot rechtszaken en boetes
Beperkende/verzwarende factoren	Feedback	Indicatoren van de risico's
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Beperkende factoren:</u> / • <u>Verzwarende factoren:</u> 		Voortgang van het ACA-project (niveaus 1,2,3 en 4).

BRUSSELS
SOUTH
CHARLEROI
AIRPORT S.A.

- De nieuwe Waalse gewestelijke beleidsverklaring voorziet in een beperking en neutraliteit van het luchthavenlawaai tegen 2030.		
--	--	--

6. KPI's van de ondernomen acties

BSCA heeft verschillende essentiële prestatie-indicatoren vastgesteld om de follow-up van zijn maatregelen en acties in het kader van duurzame ontwikkeling te garanderen. Deze indicatoren worden voorgesteld als een niet-uitputtende lijst en in 4 categorieën:

- Natuurlijke hulpbronnen:
 - o Waterverbruik per passagier;
 - o Elektriciteitsverbruik per oppervlakte-eenheid;
 - o Aardgasverbruik per oppervlakte-eenheid;
 - o Olieverbruik per oppervlakte-eenheid en per type voertuig (handling, bedrijfswagen, enz.).

- Emissies en afval:
 - o Kg afgebroken afval per passagier;
 - o Kg gerecycled/hergebruikt afval per passagier (PMD en papier-karton);
 - o Koolstofvoetafdruk van de activiteiten van BSCA per type functie, gebouw, energie en passagier.

- Duurzame ontwikkeling:
 - o Aantal solidariteitsacties
 - o Ziekteverzuimpercentage
 - o Gendergelijkheid
 - o Uitvoeringspercentage van de actieplannen
 - o Aantal uren opleiding in verband met duurzame ontwikkeling

- Incidenten:
 - o Aantal ongevallen en bijna-ongevallen;
 - o Efficiëntie van de handelingen en tijdverlies.

- Proactieve maatregelen:
 - o Uitvoering van risicobeperkende maatregelen;
 - o Scores van toekomstige milieuaudits.

7. Tijlijn van de doelstellingen

